

دومین همایش ملی افق های نوین در توانمندسازی و توسعه پایدار معماری عمران، گردشگری و محیط زیست شهری و روستایی

۳۱ اردیبهشت ۱۳۹۴

تاثیر عناصر اقلیمی محیطی بر معماری مردم کنار دریای خلیج فارس (نمونه مورد بررسی جزیره ی قشم و روستای لافت)

دکتر حمیدرضا عامری سیاهویی^۱، نجمه احسانی^{۲*}

چکیده

توجه به حفظ آثار تاریخی و بررسی آنان نه تنها نیازی فرهنگی است بلکه به عنوان موضوعی اقتصادی و پاسخ گو به نیازهای توسعه نیز مطرح است. مجتمع های زیستی سواحل خلیج فارس معماری ویژه ای دارند که شاید بتوان نمونه ای کوچکی را از آنها را در جزیره قشم به خصوص روستای لافت یافت. آنچه معماری این منطقه را از دیگر معماری بومی مجزا می کند ترکیب عناصر فرمی و فضایی معماری ایرانی و عربی است که به شکل غریب و زیبایی تولید شده همچنان در حال بهره برداری است. جزیره قشم در شرقی ترین نقطه جزیره واقع شده است و به رغم آنکه این شهر نسبت به کل جزیره مرکزیت هندسی ندارد، اما به علت موقعیت مهم استراتژیک آن (دید گسترده به جنوب، شمال و شرق، دید به تنگه هرمز، نزدیکی به بندرعباس و...) از قدیم واجد اهمیت بوده و عمده ترین سکونتگاه جزیره محسوب می شده است. انتخاب شهر قشم به عنوان پایگاه اصلی توسعه منطقه آزاد تجاری-صنعتی قشم نیز بر اهمیت این شهر افزوده است. هدف پژوهش پیش رو آن است که ویژگی های اقلیم چگونه بر رفتار انسان، معماری و بسیاری دیگر از جزئیات زندگی موثر بوده است. روش تحقیق در این پژوهش مطالعه توصیفی از روش تجربی است در همین راستا پژوهش به دنبال آن است تا با مطالعه توصیفی از روش تجربی به بررسی نظامات ساختاری بافت موجود به باز شناخت ویژگی های اصلی معماری بومی قشم برآمده از شرایط خاص اقلیم گرم و مرطوب این منطقه بپردازد تا بتوان برای باز زنده سازی بافت های بومی مشابه آن از این راهکارها بهره جست.

واژگان کلیدی: بندر قشم، شرایط اقلیمی، روستای لافت، بافت، معماری بومی

۱. هیئت علمی (دانشیار) گروه معماری و شهرسازی دانشگاه پیام نور مرکز بندرعباس
۲. نویسنده مسئول دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه پیام نور مرکز بندرعباس واحد قشم